

BREDASCHE

COURANT.

Staat-, Letterkundig

en Wetenschappelijk

Nieuws-

Blad.

Bonderdag den

13 Junij.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD BREDA, ontvangen hebbende een missive van den Heere Grootmeester der Directie Belastingen binnen deze stad, van den 1sten Junij 1833.

Gezien art. 95b der wet van 28 Junij 1827 (Staatsblad no. 15).
Maken zij deze aan alle ingezetenen der stad bekend, dat het besluit van den Heere Grootmeester der Directie Belastingen op het Personeel, op den 1sten Mei 1833, door Z. E. den Heere Gouverneur dezer provincie, is executor verklaard en ter invordering aan den Ontvanger overgegeven, zulende dus een iegelijk, na bekomen kennisgeving van zijnen aanslag, verplicht zijn, dien, in voege als daarbij in overeenkomst met art. 96 der wet zal zijn opgegeven, te voldoen, op poene van parate executie, terwijl de zoodanigen die hun aanslag-bijlet niet hebben ontvangen, zich van een dubbeld van hetzelfde, kosteloos ten kantore des Ontvangers zullen kunnen voorzien, en zij die zouden mogen vermeenen, dat de aanslag niet overeenkomstig is met hunne opgaven of met de plaats gehad hebbende taxatie, opnemng en telling, zich deswege zullen kunnen beklagen binnen den tijd van ééne maand na de dagteekening van hun aanslag-bijlet.

En, opdat niemand hieromtrent onwetenschap voorwende, zal ders worden afgekondigd en aangeplakt alomme waar zulks te doen gebruikelijk is.

Breda, den 10den Junij 1833.

DE ROY, Vt.

Ter ordonnantie van dezelve,
De Secretaris der Stad
H. W. SCHAUIKES.

NOTIFICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD BREDA, brengen bij deze naar aanleiding van een bij hun ontvangen besluit van Z. E. den Heere Gouverneur der provincie Noord-Brabant, van den 30sten Mei 1833, A. No. 7, ter kennis der Ingezeten, dat de Communicatie op Baarle-Nassau, tijdelijk nog niet anders kan plaats hebben, dan langs de groote Wegen, door de gemeente *Cham en Alphen*, en dat bij het aanvragen van Binnenlandse Reispassen, van het doel om zich naar Baarle-Nassau te begeven, bepaaldelijk moet worden opgave gedaan, alsoo die Reispassen alsdan bevoens naar het Hoofdkwartier moeten worden opgesonden, om met een visa en stempel namens Zijne Koninklijke Hoogheid den Opperbevelhebber van het Leger te worden voorzien; niet waarschuwing verder dat aan de Reispassen niemand, met welke Reispassen ook gesmaakt zal worden toegelaten, van wier bedoelde Reispassen de formaliteiten mogten ontbreken, en dat al degenen die andere dan de aangewezen groote Wegen zullen genomen hebben als verdachte Personen aangehouden en voor den Officier de Regtbank zullen gederigeerd worden.

BREDA, den 10 Junij 1833.

DE ROY, Vt.

Ter ordonnantie van dezelve,
De Secretaris der Stad
H. W. SCHAUIKES.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD BREDA, gelet op Z. M. Besluit van den 1sten Augustus 1833, No. 72, waarbij is bepaald, dat de Dierdag of Godsdienstige Viering der overwinning van *Waterloo*, voortaan altijd op den 4den Zondag der maand Junij zal plaats hebben.

En willende de plechtige viering van dien dag helpen bevorderen en verzekeren.

Gelasten dienvolgens uitdrukkelijk, dat op Zondag den 16den Junij aanstaande, binnen deze Stad alles zal worden vermeden, wat tot stoornis van de Godsdienstige aandacht zoude kunnen aanleiding geven, en waartoe mitsdien niet alleen stiptelijk zullen moeten worden geobserveerd de bepalingen der wet van den 1sten Maart 1816, (Staatsblad No. 21,) omtrent de viering van de Zon- en Feestdagen, maar alle Neringen en Bedrijven hoegenaamd tot des avonds ten 7eren ure, en de openbare Vermaak ook verder op dien dag geheel zullen stilstaan.

Met waarschuwing dat de overtreders overeenkomstig art. 6 van gemelde wet, zullen worden gestraft met eene boete van niet hooger dan vijf-en-twintig gulden, of bij onvermogen met eene Gevangenis van niet langer dan drie dagen. Zijnde de Kommissaris van Politie gelast om op de naarkoming dezes toe te zien en te waken.

BREDA, den 10 Junij 1833.

DE ROY, Vt.

Ter ordonnantie van dezelve,
De Secretaris der Stad
H. W. SCHAUIKES.

LATERE BERIGTEN DER COURANT,

van Woensdag 12 Junij,

Behelzende de jongste Belgische en Fransche Nieuwstijdingen en Beursprijzen.

BELGIE.

Breda, den 11den Junij.

De kamer van afgevaardigden heeft zich ook gisteren nog niet sluitend met het onderzoek der geloofsbrieven bezig gehouden. In den senaat heeft men nagenoeg met eenparige stemmen het adres van antwoord aangehouden, hetwelk niet anders dan een verzoek van 's konings aanspraak is.

— De *Moniteur* verklaart heere, dat de *Courier Belge* zich onrechtelijk vergist heeft en dat de beide gesanten aan de hof van Wenen en Beilju zich te fatsoenlijk gedragen, dan dat daarover klagen konden vallen.

— De kolonel *Parahans* is door den koning ter vergelding der bewezen diensten, welke gedeeltelijk het Belgisch leger de maats bespaarden om zich van de citadel van Antwerpen meester te maken, tot officier der Leopoldsorde benoemd, en voorts met eene sierlijke wapenrusting bevestigd.

— Uit Antwerpen schrijft men dat de belgische loodsen, die even als voorheen de vaartuigen tot in zee wilden brengen, te Lillo door de hollandsche zeeacht zijn terug gewazen en door andere vervangen.

— De processie ter gelegenheid van den Heiligen Sacramentdag heeft te Antwerpen tot verregaande ongeregelheden aanleiding gegeven. De geestelijkheid te onvrede, dat de wachtposten het geweer niet presenteerden, heeft het volk in beweging gebracht en op de plaats le Meit is men gebodsdraakt geweest, hetzelfde met de bajonet uit een te drijven.

FRANRRIJH.

PARIS, den 9den Junij.

In de kamer van gedeputeerden werd gisteren onder anderen rapport uitgebragt op betere petitie van den heer *Hyet de Nieuville*, het verzoek inhoudende, dat men vooraan van de kiesers geenen zoogenaamden staatkundigen raad, dat is den raad van gewetenschap aan den koning en de grondwet, zoude verzoeken. Hoewel de raad van den petitiobaris kennelijk niet anders is dan om de koning gezinden, die tot nu toe door schroom werden teruggehouden, aan de verkiezingen deel te doen nemen, werd echter dit verzoek door eenige leden der liberale oppositie, met name den heer *Garnier Pagés* ondersteund, terwijl anderen hetzelfde op het bureau wilden nederleggen, om wanneer eenmaal de herziening der wet op de verkiezingen moogt worden noodzakelijk gesicht, daarop terug te komen. Naar het voorstel der commissie is men eindelijk tot de orde van den dag overgegaan, en heeft men voorts een begin gemaakt met de discussie over een ontwerp van wet, waarbij men tot ondersteuning der schuldeischers van de civiele lijst onder het verig gouvernement, een buitengewoon krediet zoude verzoeken.

In de kamer der Pairs heeft men gisteren over den wachborg der Grieksche leening beraadslaagd. De heeren *de Droux Brézé* en *de Nouilles* hebben dit ontwerp met kracht bestreden, daar het zelve alleen konde strekken om de Fransche natie eene onbetamelijke last op te leggen, waarvan zij nimmer de vruchten zoude plukken. Het nieuw gevestigd rijk zoude waarschijnlijk geen duurzaam bestaan hebben, en indien dit ook al het geval moogt zijn, zoude de beide andere mogeetheden die hinnen waarborg hebben verleend zich van den geheelen invloed weten meester te maken. Het was daarenboven thans het oogmerk niet om het volk, dat onder de behoeften eener haastrechtige administratie gebukt ging, met zierwe lasten te bezwaren, vooral niet wanneer die lasten geen beter doel hadden. De ministers van buitenlandsche zaken en openbare werken hebben thans, even als in de kamer van afgevaardigden, zich in hunne verdediging grotendeels bepaald tot het vooruitzigt, dat de Grieksche staat eenmaal een belangrijk werktuig zoude zijn, om het evenwigt in Europa te handhaven, dat voorts de koning, met de leiding der buitenlandsche aangelegenheden belast, zich ten deze verboden had en de kamers de nationale eer zouden te kort doen, indien zij hunne goedkeuring aan die verbodens weigerden. Na eene langdurige discussie is het ontwerp, met 91 tegen 9 stemmen aangenomen. De markies *de Droux Brézé* heeft voorts in deze zitting het woord gevoerd over zeker artikel in den *Moniteur*, waarom men getracht had het akelig tafereel dat hij voor eenige dagen van den toestand der westelijke departementen had opgehangen, te verzachten en waarbij zelfs eenige erkende daadzaken werden toegesproken. Om het door hem gezegd te staven, heeft hij onder anderen een dagorder van den generaal *d'Erlon* voorgelezen, waarin deze met zoo vele woorden zegt, dat de gewapende magt dikwerf te onberaden vuur geeft op menschen die ongewapend voor hunne kolonnen zonder dringende noodzakelijkheid worden aangevallen. Het heeft den spreker weinig moeite gekost, om door eenige woorden de waarheid dier bedenkingen aan te toonen, en hij heeft dus op nieuw den wensch geuit dat men spoedig eenen toestand eindelijk moet maken. Het antwoord door den heer *de Droux Brézé* gegeven, heeft zich bepaald tot de verzekering, dat de Drouxers der westelijke departementen, door het volk van de hollandsche zeeacht dergelijke maatregelen hadden op den 13en Junij 1833, dat men voorts aan de saamroediging, hen door de hollandsche zeeacht ge-

zinde partij gegeven, te wijten had, indien die maatregelen niet onmiddellijk, werden ingetrokken. Deze personele nitval is door de kamer zeer ongelukkig opgenomen, en heeft men den minister nagenoeg het stilzwijgen opgelegd.

De *Moniteur* vermeldt heden dat het gouvernement door een telegrafische depeche het bericht ontvangen heeft dat de hertogin van Berry, gisteren morgen ten acht ure Blaye heeft verlaten, en nog denzelfden dag met de korvet *l'Agathe* naar Palermo zonde onderzail gaan.

De Secretaris der Fransche legatie te Konstantinopel de heer de *Varannes* is gisteren alhier aangekomen, depeches medebrengende, die dadelijk in den raad van ministers zijn overvogen.

Men wil dat het traktaat tusschen de Porte en Ibrahim-bassa gesloten, nog eenige moeilijkheden te verlossen overlaat, en dat de Russische gezant zoude verklaard hebben, dat de troepen onder zijn bevel het Turksch grondgebied niet zouden ruimen, voor dat de Sultan zulks uitdrukkelijk verlangde. De admiraal *Roussin* zoude daarop verzocht hebben dat men zijne vertogen door een aanzienlijke scheepsmagt zoude ondersteunen; en hoeverre zulks geschied zal is nog onbekend; doch reeds heden is de heer *Lutteroth* met depeches naar Konstantinopel vertrokken.

De generaal *Romario* is gisteren naar Boulogne vertrokken, om van daar naar Oporio over te gaan. Onderscheidene korpsen door hem aangeworven, die men te zamen op 3000 man begroot, zijn te Bordeaux en elders ingescheept.

Te Marseille en Montpellier hebben in de eerste dagen dezer maand ernstige ongeregelheden plaats gehad.

De fondsen waren gisteren (8 Junij) genoteerd: de 5 pCt. kont. 104,30; op tijd 104,60; de 3 pCt. kont. 78,55; op tijd 78,85; Sp. perpet. 79 1/2; de 3 pCt. 47 1/2.

N E D E R L A N D E N .

zaterdag, den 12den Junij.

Hunne Majesteiten de Koning en de Koningin, benevens H. K. H. Prinses *Marianna*, worden aanstaanden Donderdag van het Loos alhier terug verwacht.

H. K. K. H. de Prinses van Oranje is den 4den te Kassal aangekomen, en heeft den volgenden dag de reis naar Eisenach voortgezet.

In No. 25 van de *Konst- en Letterbode* vinden wij omtrent de vervaardiging van het *Aqua Binelli*, waarvan in sommige dagbladen gewag gemaakt is, een brief van den heer *Vrijdag Zijnen*, chemist en apotheker te Gravenhage, waarin gezegd wordt dat onder de middelen, welke in den laatsten tijd de aandacht der genees- en heilkundigen in een groote mate hebben bezig gehouden, en welke die aandacht overwaardig zijn, het *Aqua Binelli* vermeldt een eene plaats bekleedt; en mochten slechts de deugden en uitstekende vermogens gedeeltelijk aan hetzelfde worden bevestigd gevonden, welke er, als haemostatien of bloedstelpend middel, zoo ruimschoots van worden opgegeven, dan moet men dit recht als een kostbaar geschenk voor de lydende menschheid kunnen aanmerken. Uit dien hoofde heeft de heer *Vrijdag Zijnen* zich beijverd, om met behulp van zijnen broeder, van der *Heggen Zijnen*, heel- en vroedmeester alhier, hetzelfde in ons land te vervaardigen, en de daaromtrent bereids plaats gehad hebbende proeven hebben de verwachting van den heer *Vrijdag Zijnen* overvloedig; wil te verstaan, voortaan als de physische eigenschappen van zijn surrogat met het echte Binellische ver- overeenkomen. In afwachting van den uitkomst van het bereikende onderzoek, van bevoegde beoordeelaars, gaat den heer *Vrijdag Zijnen* met de aflevering van dit bloedstelpend doch niet prikkelend middel voort, hopende hij dat hun onderzoek, vereenigd met zijn poging, strekken moge, om ons Vaderland, wat ook dit middel aangebelangt, onafhankelijk te maken van den vreemdeling.

De staat van weldelike rust waarin ons vaderland, door de voorloopige schikking, verplaatst is, zal wellicht aan onze dagbladen de gelegenheid aanbieden, hunne aandacht op onze inwendige aangelegenheden, ernstiger dan vroeger te vestigen. Die aangelegenheden zijn van belang: de nieuwe inrigting die het huishouden van den staat, - dat door de vereeniging met België op eenen, naar de groote van het koninkrijk geveerdredigen voet geschied was - zal moeten gegeven worden, verdient ernstige overweging; want het is onze toekomst, het is die onzer kinderen, die van het geheel vaderland, dat verzekerd moet worden. Wanneer wij der liberalen wijsbegeerte, in zulke geveene omstandigheden raadplegen, dan is er niets gemakkelijker, dan eenen staat naar deszelfs behoefte, uitgestrektheid en naar hetgeen hetzelfde kan voortbrengen, te regelen en op eenen voet te zetten, dat dezelve de grootste mogelijke portie moreel en materieel geluk en voorspoed kan deelen; zoo als strekken hunne bespiegelingen; doch daar waar deze in praktijk zijn gebracht, zien wij niets dan *overvloed, afbreking, bouwvallen!* Oude gebouwen heeft men naar die grondbeginselen *afgebroken*, zonder dat men sporen kan ontdekken, dat men bij den aanvang van het werk bedacht geweest is, om het aanwezige terrein en de nog beschikbare materialen bij den weder opbouw nuttig te doen zijn. De kunst van te *overvullen*, heeft daardoor groote vorderingen gemaakt, doch de *overvulling* is in hare kindsheid gebleven. Het zonde ook, te overvullen, die in dat vak een gevestigde reputatie

verworven hebben, uiterst moeilijk vallen, den trffel te handteren, omdat de breekbittelen en het pikhouweel de eenige werktuigen waren, waarmee zij hebben leeren omgaan. Het bouwen op een geheel nieuw terrein, is voorzeker zoo moeilijk niet dan op eenen grond, waarop nog bestaande overblijfselen, naar veranderde en veranderende behoeften, moeten benuttigd worden. In eene zoodanige stelling is het gewone koninkrijk der Nederlanden verplaatst geworden. Een vleugel van het gebouw heeft zich afgescheurd, is, met betrekking tot het andere gedeelte, zoo goed als ingestort. Het geblevene gedeelte heeft door die afscheuring veel geleden; het heeft gewaggeld op deszelfs grondvesten, en is alleen kunnen behouden worden door de vereenigde en eendrachtige pogingen van deszelfs bewoners. Nog stutten deze het huis hunner inwoning, verlangend uitsiende naar den bouwmeester, die voorkeeringen moet treffen, om door *afbreking* van het gevaarlijk geworden overwigt, door *aan- en opbouw*, hen in de gelegenheid te stellen zich vrijer te kunnen bewegen, en uit eene langdurige gedwonge stelling te geraken.

Het ontbreekt echter reeds dien bouwmeester niet aan raadgevers, die hem toeroepen: „haalt den ouden romp omver, ruk neder het gebouw, waaronder die menschen onvermijdelijk zullen verpletteren, zoo dit niet dadelijk worde voorgekomen!” Bedenken doen zij echter niet, dat eene plotselinge *overvulling* wellicht gelijk kan staan met eene onherstelbare verwoesting van het geheel; zelfs vergeten zij, dat de tijd die er noodig is om iets te vernielen, in het geheel niet gelijk staat met dien welke men behoeft, om eenen nieuwen bouw daar te stellen; en zoo *helder*, zoo *schoon* vertoont de gezigteinder zich nog niet, dat wij dien bouw - zelfs voor korten tijd - zouden kunnen missen.

Voor onze nieuwe huishouding moet er veel afgebroken, moet er veel opgebouwd worden; dit is eene waarheid die geen verder betoog behoeft; doch ook die *afbreking* kan niet naar de grondbeginselen der liberale wijsbegeerte worden begonnen; dezelve vereischt even zoo veel - zoo niet meer - beleid, dan de ontwerpen voor het nieuwe gebouw. En het is juist daarop dat wij figuurlijk gesproken de aandacht wilden vestigen. De vermeende tolken der publieke opinie hebben het hunne gedaan; zij zijn met bedaarden zin, met oprechte gemoede te werk gegaan, toen het er op aankwam om raad te geven het waggelend gebouw op de doelmatigste wijze te stutten, tot dat het dreigend gevaar van buiten eenigzins geweken zoude zijn. De tijd breekt wellicht nu aan, om tot de verbetering en herstelling van het gebouw zelve over te gaan, en meer nog dan tot schraging, zal daarbij bedaarden zin en oprechtheid van gemoede in het geven van raad noodig zijn.

GRAVENHAGE, den 11den Junij.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden hebben de beraadslagingen plaats gehad over het voorstel van den heer *van Nes*, strekkende om aan Z. M. een adres aan te bieden, waarbij eerbiediglijk zou worden verzocht de staatsbegrooting van dit jaar (en van de daaropvolgende ontwerpen) als de daarin vervatte hoofdstukken te *afbreken*, en het voorstel van den heer *van Nes* heeft de beraadslaging geopend met zijn voorstel tegen alle de in het verslag der centrale afdeeling opgenomene bedenkingen te wederleggen, en deszelfs noodzakelijkheid trachten aan te toonen, wilde men den ondergang van finantien van den staat voorkomen, na de grondwettigheid daarvan, te gelijk met deszelfs doelmatigheid, te hebben uiteen gezet, heeft de geerde voorsteller de behoefte aan bezuinigingen, de poging om daaraan door eene afzonderlijke behandeling der hoofdstukken te *gemoet te komen*, geschilderd. Het credit van den staat zal een gewissem val te *gemoet snellen*, indien men niet spoedig daartegen *hulpmiddelen* aanwende. De vrees dat de Regering door eene *verwerping* van het eene hoofdstuk *benoedigd* zoude worden, zoude nog veel meer bestaan, wanneer de geheele begrooting wierd afgestemd. Daartoe zou de kamer eindelijk toch moeten komen, wanneer men ten minste in October aanstaande op den ouden, naar het hem *achter verkerden*, voet voort gegaan had. De *hagchelijke* toestand eener landfinantien was de buitenland bekend en daarvoor behoeft de *verwerping* van het adres niet plaats te vinden. Ten slotte zoude het *geachte lid*, dat, wat ook het lot wezen mogt, *hetwelk* aan zijn voorstel beschoren was, hij ten minste, en de leden die hem ondersteunden, met een *germet* geweten de toekomst kunnen verbeiden de innige overtuiging hebben, dat zij voor het *naked* gevaar gewaarschuwd hadden, *welk* men door *soel* voorbijgaande gebeurtenissen wellicht konde ondervinden.

Het voorstel is krachtig ondersteund door de heeren *Lusac*, *Luyben*, *Kockema* en *van Dam van Iselt*. Zij hebben de doelmatigheid, grondwettigheid, *gemaetheid* en noodzakelijkheid van het *gedane* voorstel beweerd; *breedvoerig* de kamer ontvrouwd wat er vroeger bij herhaling, en *zinds* zoo vele jaren, bij de kamer deswege is *voorgevallen*. De heilzaamheid der werking van het voorstel werd door allen ingezien.

Het voorstel is op onderscheidene gronden en om zeer uiteen loopende redenen bestreden door de heeren *Donker Curtius*, *de Bordes*, *van Reenen*, *Repelaer* en *Syphens*. Sommigen de noodzakelijkheid, de grondwettigheid, ja zelfs de doelmatigheid van het voorstel en van den daarin uitgedrukten wensch erkennende, vonden alleen het oogenblik *ongeschikt*, om daarover te beraadslagen, *datwege*

